



Human Rights Education for Active
Citizenship in the Western Balkans

24. regionalna Škola ljudskih prava za mlade, Novi Sad, Srbija April 2013. godine

“Antidiskriminacija” je bila tema 24. regionalne Škole ljudskih prava za mlade organizovane u okviru regionalnog programa Edukacija za ljudska prava i aktivno građanstvo na Zapadnom Balkanu. Škola je održana u Novom Sadu od 2. do 7. aprila 2013. godine.

Polaznici škole bili su aktivisti iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Kosova, Crne Gore i Srbije. Putem predavanja, radionica, diskusija i forum teatra učesnici su imali priliku da nauče šta je diskriminacija, koji oblici i polja diskriminacije postoje, koji su institucionalni mehanizmi zaštite (zakonski, društveni, nacionalni i međunarodni), zatim šta su interkulturalni i multikulturalni koncepti i principi antidiskriminacije, o multireligijskim i multietničkim zajednicama, i o diskriminaciji pripadnika LGBT populacije u zemljama zapadnog Balkana. Predavači su bili Svenka Savić, Eva Vukašinić, Miroslav Keveždi, Srđan Barišić, Marija Savić i Demir Mekić koji je vodio forum teatar.

Polaznici su posetili i različite državne institucije, organizacije civilnog društva, medijske kuće i kulturno-istorijske ustanove u Novom Sadu i imali priliku da razgovaraju sa predstavnicima tih ustanova i upoznaju se sa njihovim radom na temu antidiskriminacije. Tokom škole polaznici su posetili Skupštinu AP Vojvodine, Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, upravu i nacionalne zajednice, kancelariju Pokrajinskog ombudsmana, Nacionalni savet slovačke nacionalne manjine, Centar za regionalizam, Vojvođansku politikološku asocijaciju, Svратиšte – deca ulice, Omladinski centar CK13, zatim Radio Televiziju Vojvodine, Novosadsku novinarsku školu, redakciju Magyar szo, i poslednjeg dana polaznici škole su obišli Muzej Vojvodine, Muzej grada Novog Sada, Sinagogu, Sabornu crkvu, Katoličku portu i razgovarali sa predstavnicima verskih zajednica. Navedene posete su polaznici ocenili kao veoma korisne i od velike važnosti za razumevanje položaja manjina u Vojvodini, kao i za sticanje novih znanja na polju zaštite ljudskih prava. Polaznici su podelili svoja iskustva, novostečena znanja i preporuke na simuliranoj konferenciji za štampu.

Kao krajnji produkt škole polaznici su izabrali da napišu izveštaj koji će činiti tekstovi sa fotografijama. Izveštaj će potom širiti putem društvenih mreža u cilju širenja znanja o antidiskriminaciji i antidiskriminatornom ponašanju koja su oni stekli tokom škole.

Jedna od polaznica škole, Venera Qoqaj iz Hrvatske ovako komentariše svoj boravak u školi: „Ova škola mi je ujedno i najbolja škola. Znanje koje sam dobila je neprocijenjivo kao i prijateljstva koje sam stekla. Najviše od svega mi se sviđala što smo zbilja radili i počeli shvaćati koji su naš kapaciteti. Što je vrlo važno za mlade osobe kao što smo mi, koji počinjemo stvarati svoju ličnost. EDU program još jednom mi je pružio mogućnost da sama sebi priznam i učvrstim stavove o svome životnom pozivu, a to je borba za ljudska prava i aktivizam kao način života!“

Dimitrije Jovičević iz Crne Gore: „Nova poznanstva i učešće na ovoj školi doprinijeli su širenju mojih vidika i zrelijem shvatanju diskriminacije. Prije svega, mjesto održavanja škole je veoma povezano sa temom. Multikulturalna sredina i posjete raznim institucijama koje se bore za jednako poštovanje ljudskih prava svih manjina kao i težnji interkulturalizmu, podstakli su me da zamislim kako je živjeti u takvoj sredini i koliko je teško održati ravnotežu. Jedno od najzanimljivijih predavanja je bilo predavanje zamjenice pokrajinskog ombudsmana, koje se uglavnom zasnivalo na primjerima diskriminacije u svakodnevnom životu kao i samom rješavanju iste. Posjeta Skupštini AP Vojvodine je bila veoma poučna, samim tim smo saznali kako zapravo funkcioniše jedna takva ustanova sa predstavnicima svih manjinskih naroda koji žive u Vojvodini. Takođe, forum teatar, jedna od aktivnosti tokom škole, me je podstakao da razmišljam o situacijama diskriminacije u kojoj se može naći svaka osoba, ponašanja u istoj, a značaj cijele aktivnosti je bio to što smo mogli da zamrznemo scene i da svaka osoba iz grupe da svoj predlog za rješavanje tog problema. Posebnost ove škole jesu nova prijateljstva, a cijela škola je bila jedno novo i predivno iskustvo“.

Filip Milanović iz Srbije: „Moje je zadovoljstvo što sam bio član te sjajne ekipe. Drago mi je što sam upoznao prijatne ljude koji prave dobru atmosferu. Takođe, super je to što smo zajedno rušili predrasude i rešavali probleme od kojih one potiču. Škola je bila super organizovana sa vrhunskim metodom predavanja. Zajedno smo, po mom mišljenju, bili nepobediv tim!“

Melisa Bečić iz BiH: „Iako su bili hladni i kišoviti dani, moje raspoloženje i želju da nešto novo naučim nije uspjelo ništa pokvariti. Do sada sam učestvovala na raznim seminarima koji su se odnosili na prava mladih. Vrlo sam zainteresovana za unaprijeđenje mladih, kao i za pitanja diskriminacije prvenstveno u mojoj lokalnoj zajednici, pa onda i u cijelom svijetu. Jedan od razloga što sam se prijavila na 24. regionalnu školu ljudskih prava jeste pasivno građanstvo, a ja želim da to promijenim, ali moje iskustvo nije toliko dovoljno za veliki zadatak. Protivim se bilo kom vidu nasilja i diskriminacije, smatram da svaka osoba prvenstveno treba da se cijeni na osnovu svojih ljudskih i intelektualnih vrlina, a ne na osnovu pola, nacionalnosti, vjerske pripadnosti i sl. Nakon ove škole imam prošireno znanje o diskriminaciji i sada ću na bilo koji način pomoći ljudima da pređu preko svojih predrasuda i prestanu diskriminirati druge zato što se razlikuje od njih. Najviše utiska na mene ostavila su predavanja pojedinih profesora, a također i forum teatar, jer su igrice baš odabrane za opuštanje našeg tijela i mozga. Sve pohvale

koordinatorima na organizaciji, sve je isplanirano i usklađeno, a da ipak nije preopterećeno za nas“.

I Stevan Stevanović sa Kosova: „Bilo mi je zadovoljstvo biti deo ove ekipe. Naučio sam mnogo stvari koje ranije nisam znao ili sam bio nedovoljno upućen. Takođe, ostvario sam kontakte i nadam se da ćemo i u budućnosti sarađivati. Naravno, tu je i društvo. Stekao sam mnogo novih prijatelja, sa kojima ću ostati u kontaktu. Na kraju, zahvalio bih se još jednom organizatorima Škole što su mi pružili priliku da budem deo tima“.

Jelena Džombić
Koordinatorica projekta
Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji